

ปณิศา ครองสนั่น 2552: ความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาของเกษตรกรในตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด วิทยุวาริชัยศาสตร์มหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ประเดิม จำเริญ, Ph.D. 151 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร สภาพพื้นฐานด้านสังคมของเกษตรกร และการเปิดรับข่าวสารด้านความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาของเกษตรกร ความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาของเกษตรกร ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของเกษตรกร สภาพพื้นฐานด้านสังคมของเกษตรกร และการเปิดรับข่าวสารด้านความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาของเกษตรกรกับความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาของเกษตรกร ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาของเกษตรกร กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ เกษตรกรหมู่ 3 ถึง หมู่ 8 ในตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 250 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบความเป็นไปได้ตามพื้นที่ เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าไคสแควร์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรร้อยละ 50.40 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 54.09 ปี จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ในการทำนาเฉลี่ย 39.79 ปี เป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ร้อยละ 98.40 โดยเป็นสมาชิกกลุ่มธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมากที่สุด มีรายได้เฉลี่ย 28,421.69 บาท รายจ่ายเฉลี่ย 23,252 บาท จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.80 คน มีการเคลื่อนย้ายแรงงานไปทำงานที่อื่นร้อยละ 53.20 มีจำนวนแรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 2.23 คน ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำกิจกรรมหลังฤดูทำนาร้อยละ 34.80 มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรเฉลี่ย 19.14 ไร่ มีหนี้สินเฉลี่ย 83,903 บาท เป็นหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมากที่สุด การเปิดรับข่าวสารด้านความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาได้รับมากที่สุดจากเพื่อนบ้าน โทรทัศน์ และการเข้ารับการอบรม เกษตรกรร้อยละ 55.20 มีความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนา และต้องการอาชีพเสริมด้านพืชคือการปลูกผักอยู่ในระดับมาก ส่วนอาชีพเสริมด้านสัตว์ ด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน และด้านวิชาชีพ มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาเงินทุน การตลาด และแหล่งน้ำ ข้อเสนอแนะคือ ควรมีการช่วยเหลือในด้าน เงินทุนสำหรับกิจกรรมที่ส่งเสริม แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรที่เพียงพอ การจัดตลาดพืชผักหมุนเวียน การส่งเสริมอาชีพเสริม และการรวมกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกันหลังฤดูทำนา ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การเป็นสมาชิกกลุ่ม รายได้ จำนวนแรงงานในครอบครัว และการเปิดรับข่าวสารด้านความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาจากสื่อประเภทบุคคลและประเภทมวลชน มีความสัมพันธ์กับความต้องการอาชีพเสริมหลังฤดูทำนาของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 และ .05